

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће и ванредних бројева. Претплата се шаље „Уредништву Полицијског Гласника“ или директно окружним и среским властима, или на пошти. Цена је листу: чиновницима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште, годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механџијама годишње 16, полугодишње 8 динара. Јандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукписи не враћају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, одликовани су:

Орденом Белог Орла петог степена:

Јарослав Бајлони овдашњи индустријалац, представник фирме „Игњат Бајлони и синови“.

Војин С. Мутавић, начелник округа смедеревског; и

Коста Костић, начелник округа пожаревачког.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 12 априла 1904 год. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара прве класе начелства округа крајинског, Милорада Томића, среског начелника у пензији;

за секретара друге класе начелства округа ваљевског, Милана П. Срећковића, писара прве класе среза поречког, са седиштем у Мајдан-Пеку.

за писара прве класе среза неготинског, Јована Илића, писара друге класе среза зајечарског;

за писара прве класе среза зајечарског, Милентија Владисављевића, писара исте класе среза неготинског, по потреби службе;

за писара прве класе среза неготинског, Живка Ристића, рачуновођу пожаревачког казненог завода, по молби;

за писара прве класе среза зајечарског, Живојина Мирчића, бившег среског писара исте класе;

за писара прве класе среза параћинског, Атанасија Божића, писара исте класе среза ресавског, по потреби службе;

за писара прве класе среза ресавског, Војислава Кимпановића, писара прве класе Управе вароши Београда;

за писара прве класе среза моравског, Глишу Ђукића, писара исте класе среза посаватманавског, по потреби службе;

за писара прве класе среза посавског, округа ваљевског, Васу Араничког, писара исте класе среза поцерског, по потреби службе;

за писара прве класе среза поцерског, Косту Добрића, писара исте класе среза посавског, округа ваљевског, по потреби службе;

за писара прве класе среза млавског, Живојина Белопавлића, писара друге класе истог среза;

за писара прве класе среза златиборског, Симу Илића, писара исте класе среза ваљевског, по потреби службе;

за писара прве класе среза ресавског, Петра Живковића, бившег полицијског писара;

за писара прве класе среза пожаревачког, Милана Јанковића, писара исте класе среза рамског, по потреби службе;

за писара прве класе среза нишког, Андрију Крстића, писара исте класе среза пчињског, по потреби службе;

за писара прве класе среза пчињског, Милана Ђукића, писара исте класе среза нишког, по потреби службе;

за писара друге класе среза лесковачког, Мирка Лазића, писара исте класе среза власотиначког, по молби;

за писара прве класе Управе вароши Београда Живка Николића, писара друге класе среза параћинског, по потреби службе;

за писара друге класе среза поречког, са седиштем у Мајдан-Пеку, Божицара Ристића, писара исте класе среза неготинског, са седиштем у Радујевцу, по потреби службе;

за писара друге класе среза зајечарског, Драгомира Костића, вршиоца дужности писара истог среза, у рангу писара начелства прве класе;

за писара друге класе среза ваљевског, Симу Стојановића, писара исте класе среза моравичког, по потреби службе;

за писара друге класе среза посаватманавског, Михаила Карагуновића, бившег полицијског писара;

за писара друге класе среза рамског, Милована Митровића, писара исте класе среза пожаревачког, по потреби службе;

за писара друге класе среза лепеничког, Љубомира Н. Стевановића, порезника у пензији, по његовом пристанку;

за писара друге класе Управе вароши Београда Александра Кузмановића, писара треће класе исте Управе;

за писара прве класе начелства округа топличког, Ђорђа Павловића, писара четврте класе Министарства финансија, по потреби службе;

за писара прве класе начелства округа моравског, Јована Антића, писара исте класе начелства округа врањског, по потреби службе;

за писара прве класе начелства округа ваљевског, Стевана Д. Спасића, учитеља;

за вршиоца дужности писара среза косаничког, у рангу писара начелства прве класе, Милана Димитријевића, писара друге класе начелства округа топличког;

за писаре друге класе начелства округа тимочког: Радула Радуловића, вршиоца дужности писара среза зајечарског, у рангу писара начелства исте класе, и Милутина Поповића, вршиоца дужности писара среза бољевачког, у рангу писара начелства исте класе, — обојицу по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа крагујевачког, Јована Добричића, практиканта среза јасеничког, истог округа, правника;

за вршиоца дужности писара среза власотиначког, у рангу писара начелства друге класе, Стојана Живковића, вршиоца дужности писара среза лесковачког, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа врањског, Живојина Сарамандића, практиканта среза подунавског, округа смедеревског;

за вршиоца дужности писара среза лесковачког, у рангу писара начелства друге класе, Стевана Панчића, практиканта истог среза;

за писара друге класе начелства округа смедеревског, Живојина Петронијевића, практиканта среза поречког, правника;

за писара друге класе начелства округа чачанског, Милутина В. Петрашиновића, практиканта среза моравичког;

за писара друге класе начелства округа смедеревског, Чедомира Радовановића, писара исте класе начелства округа ваљевског, по молби;

за писара друге класе начелства округа ваљевског, Милована Радотића, писара

исте класе начелства округа смедеревског по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа подринског, Душана Т. Петровића, практиканта среза врачарског;

за писара друге класе начелства округа топличког, Перка Зековића, вршиоца дужности писара среза косаничког, у рангу писара начелства исте класе, по потреби службе, без права на накнаду путног и селидбеног трошка.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 25 априла 1904 год., у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благовелео је на предлог Министра унутрашњих дела поставити:

за лекара среза груганског, округа крагујевачког, Д-р Михаила Савчића, лекара среза крагујевачког, истог округа, по молби;

за лекара среза крагујевачког, округа крагујевачког, Д-р Михаила Радовића, лекара среза моравичког, округа чачанског, по молби;

за лекара среза моравичког, округа чачанског, Д-р Милана Д. Стојановића, лекара среза колубарског, округа београдског, по потреби службе, без права на накнаду путних и селидбених трошкова;

за лекара среза Јубићког, округа рудничког, Радисава Јаковљевића, лекара среза хомољског, округа пожаревачког, по потреби службе.

за лекара среза колубарског, округа београдског, Милана Миловановића, свршеног лекара Петроградске медицинске Академије, и

за лекара среза темнићког, округа моравског, Д-р Хранислава Јоксимовића, доктора целокупног лекарства и бившег питомца округа моравског.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 22 априла 1904 год. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се д-р. Игњат Феликс, лекар среза темнићког, округа моравског, по молби својој, а на основу §. 69. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја са пенсијом, која му по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 20 априла 1904 год. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Дамњан Величковић, писар прве класе среза златиборског, округа ужичког, на основу §. 70. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја са пенсијом, која му припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 25 априла 1904. год. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Коста Зарић, писар прве класе Управе вароши Београда, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе, с тим, да му се у име издржања издаје из државне касе тридесет од сто од плате коју је до сада имао.

Коста Ст. Петровић, писар друге класе среза ресавског; и

Добросав Шишмановић, писар прве класе начелства округа крагујевачког, — на основу §. 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе.

Из канцеларије министарства унутрашњих дела, 25 априла, 1904. . у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу чл. 34. зак. о пословном реду у Државном Савету одобрено је решење истог Савета од 9. априла ове године Бр. 2089, које гласи:

„да се Јосиф М. Бабовић, учитељ у селу Дупљанима, среза неготинског, родом из Васојевића у Турској и поданик исте државе, прими у српско поданство, заједно са женом Живком, и малолетним сином Војином, изузетно од § 44. грађанског закона, као дојакошњи српски заштићеник.“

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 17 априла 1904 год., у Београду.

ЕКОНОМСКИ УЗРОЦИ КРИМИНАЛИТЕТА

историјско-критичка студија о криминалној етиологији.

по
Јозефу ван-Хану

(НАСТАВАК)

Рафаел Гарофало

Дело барона *Гарофала*, заступника генералног прокуратора при Касационом Суду у Риму, по својим принципима стоји у вези са идејама Ломброзовим и Фериевим, ма да се писац у појединостима с њима разилази.

Своју теорију Гарофало је изложио у своме главном делу под насловом: *Криминологија*, у коме директни узрок злочина приписује *поремећају моралне свести*. Беда, по њему, нема никаквог утицаја на криминалитет, религија га спречава а јавна настава умањава.

Ова *морална свест* урођена је и почива на скупу моралних интереса, а под њом треба разумети: осећаје добротности и сажаљења с једне, и правде и поштења с друге стране. Општа морална свест скуп је особених осећаја у једном одређеном друштву. *Злочин није ништа друго до повред ове опште моралне свести, док су злочинци абнормална бића којима ова свест не достаје.*

Оно, дакле, што је главно код *Гарофала*, то је *повреда моралне свести*. Ути-

цаји спољних фактора: физичке и моралне средине, алкохола, климата, примера итд. не могу имати никаквог дјелства, ако није у питању *урођени злочинац*.

Случајни злочинац, дакле, не постоји, ако се под овим именом разуме потпуно нормално и морално биће које је у стању да изврши злочин под утицајем спољних прилика. Постоји наклоност у самоме организму, али она може бити ослободена, или сасвим потиснута повољним стицајем спољних прилика.

Ну, и поред свега изложеног, писац је ипак у другом делу своје *Криминологије* третирао питања о утицају оскудице и цивилизације на кретање криминалитета. Биће интересантно, ако се мало више задржимо на његовим мислима о овим питањима.

а, *Утицај оскудице*. Све социјалистичке теорије сложне су у томе, да главни узрок злочина лежи у економској неједнакости али не и у питању: *шта је злочин?* Док једне тврде да злочин није ништа друго да реакција против друштвене неправде, умереније у њему гледају резултат вештачке и непотпуне организације друштва, чија би радикална реформа свела број злочина на минимум.

Испитујући ове социјолошке теорије, *Гарофало* прво почиње са питањем: *„Је ли економске неједнакости главни, или један од главних узрока криминалитета,“* и вели:

— *У нашем веку сви активнији људи у стању су наћи рада, а ако би се случајно десило да га ко не нађе, у његовој околини наћи ће се готово увек, каква да режљива рука која ће га моментално помоћи. Апсолутна беда иостоји, али као узрок недостатка храбрости и активности. Као таква она има за узрок прошљу, а не злочин.*

— *Стоји при том факт, вели писац, да и немање рада може имати за последицу злочин, али то су врло ретки случајеви.*

Противно овоме тврђењу *Гарофала*, искуство нам доказује, нарочито у времену економских криза, да немање рада не зависи искључиво од добре воље и активности. И, даље, зар беда и рђаве економске прилике не могу бити узрок злочина и пре него што наступи крајњи моменат, то јест оскудица рада и посла? Колико се и колико злочина само изврше од индивидуа које су далеко од праве беде и оскудице, али које ипак не би загазице у злочин да су биле у бољим економским приликама?

Недостатак активности, којим *Гарофало* оптужује све оне који падају у злочин због сиромаштва, ма колико да је основан, не може ни у колико ослабити утицај економских фактора на криминалитет, јер је сасвим споредна ствар на који ће начин беда утицати на злочин; главно је, да она има утицаја, а тај утицај, као што се из изложеног види, признаје и сам *Гарофало*.

Исто је овако и са његовим тврђењем да је апсолутно сиромаштво пре узрок прошњи и скитњичењу него злочину, после неоспорног факта: *да од скитње до злочина има само један корак.*

Принс и многи други криминалисти потпуно су доказали, *да је скитња права школа злочина.*

Закључци до којих је *Гарофало* у поменутом свом делу дошао садрже доста велику дозу истине и тачности.

— То није глад, вели он, која тишти велики део радничке класе, већ немогућност да се и они одаду задовољствима којима се одају богаташи. То није само обичан пролетер који овако осећа. Онај који има милијун динара капитала завиди у оноликој истој мери ономе, који има милијун динара чисте ренте, у коликој један слуга — радник завиди своме господару. Стоји факт, да се овој зависти може приписати знатан утицај на један део криминалитета, али би било претерано налазити у њој узрок свима злочинима против својине. Према овоме, вели писац, злочини би морали постојати и у једном социјалистичком друштву, па чак и онда, кад у њему не би било ни мало беде. Само у оном случају, кад злочинац од своје злочиначке радње не би имао никакве користи, могло би се замислити друштво у коме не би било злочинаца, али је свака овака мисао илузорна. И у *Фуријевим* општинским кућама, и у *Гамбетовим* индустријским и земљорадничким заводима, и у *Марковим* и *Ласаловим* радничким удруженима, налази се и паћи ће се увек разлога, пута и начина да се прибави извесна корист на рачун других. Чак и у оном случају кад би се потпуно остварио сан модерног социјализма, то јест кад би се изгладиле економске неједнакости у данашњем друштву и новац заменио са производима рада, ипак би постојала, као и у нашем данашњем друштву, класа нерадика и лењиваца који би се недопуштеним путем и начином снабдевали средствима за живот. Очигледно је, дакле, да би криминалитет био заступљен и у самом колективном друштву. Шта више, вели писац, и само побољшање економских прилика масе, не утиче ни у колико на умањење криминалитета. Стална оскудица капитала, која карактерише пролетаријат, стање је економско које у себи не садржи ничег абнормалног за оне, који су на њега навикнути. Оно је мало незгодно само за оне који са својом зарадом нису у стању да задовоље своје потребе и жеље. Али, овакве иста економска незгода и из истих разлога може постојати и у класама капиталиста; довољно је сама реч *зарада* заменити се речју *рента*. Ништа не доказује, да је несразмера између жеља и немогућности да се оне задовоље већа у нижим но у вишим класама. Противно овом стоји факт да пожура расте са напретком благостања, пошто су напредније друштвене класе у могућности да се боље упознају са луксузом и материјалним благостањем, те да на тај начин увиде оно што им недостаје да би могли бити задовољни у животу.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПРИРАШТАЈ ЗЛОЧИНСТАВА

од Д-р Хајнриха Ветцкера.

(НАСТАВАК)

Од ових 18,049 лица имаћаху 16,355 само један једини приход (пре кажњавања)

у суми од 900 марака годишње. То и бејаше главни узрок извршењу 15,906 злочинстава и преступа у поврату, управљених противу имања у овоме међу времену; такође ово бејаше и узрок извршењу 14,121 деликта противу имаовине од стране оних, који до тада не бејаху осуђивани.

Једна трећина горе побројаних дела, извршена су први пут од стране деце испод осамнаест година старости, дакле у привилегованом добу живота; код 8603 казнених случаја, дакле готово половине, наступило је код ових испод 18 године старости несретно стање домаћих одношаја, јер им је умро један или оба родитеља.

Односно образовања истих, доказано је, да готово једна половина, 10,080 на броју, не имаћаху, најобичније школско образовање. Даље бејаше од њих 4930 свакодневних пијаница и 3085 скитница.

Веома драгоцен материјал пружа нам психијатер Д-р Карл Бонхофер, путем свога испитивања, учињеним над просјацима и вагабундама, који се налажаху у казним заводима у Бреслави, а која је посматрања он одштапао у часопису за кривично правну науку у 1901. години. Највећи део испитаних бејаше неспособан за војну обавезу, са свима могућим физичким недостацима и различитим болестима обузети, око 80%, с духовним недостатком, а апсолутно ниједан у нормалном стању. Сви међу тим бејаху кривично правно потпуно одговорни. Ово су до душе мала појединачна посматрања, извршена над веома малим бројем лица, подупрта, дакле, веома малим материјалом; но оваква су посматрања у маломе броју од големе важности за посматрања у великој маси различитих индивидуа, које морају по могућству да буду подвргнуте најбрижљивије испитивању. У вези с овим посматрањем у маси, најзгодније је открили онај корен, односно оно корење, из којег се највећи број злочинстава данашњег друштва рекрутује. Исто нам показује злочинце у правој боји а у исто време даје могућности, да разумемо потпуно дело. Материјална нужда, духовни и телесни дефекти (недостаци), домаћа беда, недостаци у васпитању и образовању: то је социјална основа свему злочинству. Као „антисоцијалну делатност“ сматра нова наука крив. права за злочинство, противу кога је казна социјална реакција; у колико се само овде има пред очима крив. дело, у толико ово тврђење изгледа правилно; но у томе и лежи недовољност једне овакве дефиниције. Кривично дело се мога довести у везу са самим извршиоцем истога и тада се може казати: *злочинство је социјална појава с антисоцијалном тежњом (тенденцом), против кога је извесна социјална реакција веома нужна*. Ако се сматра, да је за овакво злочинство на социјалном земљишту, кривица друштвена, то се онда не можемо задовољити, да то исто друштво противу тога казном реагира и то у толико пре, ако искуством буде у исто време доказано: да се казном, онаквом, какву је данас имамо, не може, не само утицати на поправку једнога њенога заблуделог члана, противу кога се иста примењује а који би имао као добар члан

да се врати у крило наше друштвене заједнице, већ шта више, да се ово њоме (казном) препречава. *Тежиште ове борбе противу злочинстава на пољу је социјалне политике*. Побољшањем животнога стања велике масе једно је од најсигурнијих средстава, да се предупреду злочинства управљена противу имања а тиме ће се смањити и број казнених завода. Фактички, неће се никада успети, да се потпуно сачувају стране сфере животних интереса од противуправних нападаја, докле год буду различити интереси у опреци; овде може да буде речи о ограничењу ових противуправних повреда. Но нико неће хтети тврдити, да је све, што је било могуће на овоме урадити, урађено када видимо, да се сваке године на стотине хиљада оваких правних повреда над имаовином других дешавају.

Образовање и васпитање су друга два веома тачна фактора, којима се успешно можемо борити противу злочинства. Са овим се треба још од најраније младости отпочети. Криминална нам статистика у погледу овога износи веома жалосно стање ствари, да за сада, за време од једне године, бива годишње преко 50,000 лица између 12 и 18 године судски кажњено, и да ово кажњавање младих апсолутно и релативно сваким даном постаје све веће и веће. Док у години 1882 на сваких 100.000 младолетних бејаше број осуђених 568, дотле се тај број у години 1899 попе на преко 700. Највећи део од ових осуђен је због крађе и утаје. Но стопу за стопом, с прираштајем кажњавања младих, иде и прираштај кажњавања због телесне повреде. На сваку 1000 свих осуђених младих у години 1882 одговараше 110 њих због телесне повреде, док међу тим у години 1899 попе се њихов број на 191. Но овај прираштај осуђених младих налази главном свој извор код оних који су у поврату. На сваких 100.000 свих младих лица бејаше кажњено у години: 1889: 521, 1890: 556, просечно 539, 1895: 571, 1896: 570, просечно 571. Напротив бејаше кажњено од оних, који су већ једном осуђивани, у години: 1889: 93, 1890: 107, просечно 100, 1895: 131, 1896: 132, просечно 132. Пењање односи, према томе, код оних, који се први пут казне $\frac{1}{17}$, а код оних, који бејаху већ једном или више пута кажњавани $\frac{1}{3}$. Овоме треба још додати и то, да ово пењање код оних, који већ једном бејаху кажњени, ако их поделимо у две групе, према томе, да ли су два или више пута били у поврату, да то питање остаје привремено једно и исто, док, међутим, пењање код оних, који се први пут кажњавају, следује овако: 1889—90: 539, 1891—92: 582, 1893—94: 575, 1895—96: 571. Код оних, дакле, који се први пут кажњавају од 1891—92 године настаје смањивање. Морамо се запрепастити, кад сазнамо, да је у 1899 години равно 9000 лица осуђено, а којима је то најмање, да се по други пут кажњавају. Између њих бејаше 5485, који до тада једном већ беху осуђени, 1870 два пута а цео остатак до 9000 долази на оне, који су до тада три, четири или још више пута осуђивани, 1899 дакле, којима то у најмању руку четврта казна беше. Дакле,

не расте само број оних, који једном већ бејаху осуђивани, већ и број њихових предказна. У години 1889, из кога времена имамо статистичка дата, бејаше 64 младих који до тада у најмању руку бејаху седам пута кажњавани, међу тим њихов број порасте у години 1899 на 177.

Криминална нам статистика, сажаљевајући, не даје могућности да видимо, у којој су години они, који су у поврату, њихово прво крив. дело учинили а тако исто из ње не можемо да видимо ни то, какви су били ранији животни одношаји једног оваког младог лица. Испитивањем оних, који у Прајској бејаху осуђени због крив. дела у поврату, створила се је могућност, да јасно прозremo, какав одношај постоји између кажњавања, извеснога младога лица и тока његовог будућег живота, као и то, какав одношај постоји између запуштености у васпитању и образовању код младих с једне стране и кажњавања њихових с друге. Само се довољном бригом у погледу младих, чувањем истих од материјалне нужде и аматним васпитањем, као и стварањем однос. добрим наоружањем путем основне наставе могу у овоме богати плодови узабрати.

У Прајској, а и другим савезним државама немачким, постоји нарочити закон, на основу којег се могу запуштена деца принудно подврћи државном контролном васпитању. Да ли је ово пак од благословеног утицаја, зависи од самога извођења истог а и начина васпитања, а наређења законодавчева су у овоме смислу мало нешто више него да их у опште никако и нема. Према томе не може се много ни очекивати од ових закона. Буде ли се нпр. извесно напуштено дете по ради свога „васпитања“ у такав одношај довело, као што је исти (одношај васпитања) у самој ствари, а који је врло лепо описат од стране једног духовника са села, који се противу истог са свим одлучно изразио, то се онда према овоме оваква деца не могу ни у ком случају предавати каквој сељачкој фамилији, јер би иста тамо у врло великој наравственој опасности била. Према овоме види се, како овде не може бити ни речи о некоме поправљању. Но задатак државни, односно васпитања запуштених, није ни из далека од тако велике важности, као што је то случај у погледу борбе њене противу злочиначког света. Она се не сме, дакле, ограничити само на запуштену младеж народа, већ мора у опште о својој омладини да води рачуна. Подизањем народних школа и довршењем градње истих у правцу облигаторне основне наставе, коракнуло би се у неколико на овоме пољу. Потпуно је доказано, да се брутална крив. дела, као нпр. тешке телесне повреде, дешавају по највише у остелбишким пределима нашега царства, као и у Баварској, где је основна настава очигледно у веома жалосном стању; предели пак са великом индустријом и одличном основном наставом, као што је то случај с Берлином и Саксонском, одликују се веома малим бројем тешких телесних повреда.

Званичним путем, треба се свима постојећим дозвољеним средствима борити противу експлоатације деце. Ово је наро-

читим наређењем немачког законодавца предвиђено. Но исто ће наређење само онда бити од користи, ако се озбиљно хоће с њим нешто да постигне, али према ономе, какав је пројекат у погледу тога поднешен немачком рајстагу, не може се апсолутно ништа очекивати. Пошто се ова наредба веома мало дотиче дечијег рада код занатлија, а међу тим грозно стање пољоделства ипак и не додирује, то се онда од ове социјалне политичке наредбе не може никакав благотворни утицај на пољу криминалитета у опште а младих посебице обећати. И што је у овоме смислу нешто с једне стране дато, то је с друге стране два пута више одузето, јер се данашњом царинском политиком животни одржање масе у сваком случају отежава.

(СВРШИТЕ СЕ)

превео Д-р А. Гв. Живковић

САХАЛИН

од В. М. Доросевича

Преводи Љ. В. свршени правник

(НАСТАВАК)

12

Смртна казна

Сва три дана?

— Сва три дана. Говорили о загробном животу, читали житија светих, певали псалме, молили се заједно. Заједно смо и шетали по маленом дворишту. Нису ме пуштали од себе. Моле: Баћушка, остани с нама, страх нас је. Отрчиш по неки пут, на по часа, прихватиш се — и опет — назад к њима. Спавали су мало: само за тренутак заборави се који од њих, па се одмах пробуди. И ја, заједно с њима, нисам спавао. А зар је и до сна човеку било!

— Јесте ли разговарали с њима о чему другом осем свештених ствари?

— Како не? Ипак, непрестано подржавао сам у њима наду. „Бивали су, знате случајеви, да на самом ешафоту дође помиловање.“ Зар је могуће човека лишити наде? Без наде човек падне у очајање. Распитују ме сваки час — „када, па када?“ А када су им у очи дана донели чисту преобуку тада су појмили све, — и да то значи сутра. Ту ноћ нису спавали. Један изгледа да је само за по часа спавао. Те сам их ноћи и причестио. А у јутру тек је почело свитати — извели су их. Обукох црну одежду и пођосмо.

Но ту се деси неко задржање: задоцнило се на четврт часа једно лице које је дужно да присуствује казни.

— Верујете ли — говораше ми отац Александар, — учинила ми се дужа та четврт часа него она сва три дана. Мени! А како ли је тек њима?

Када су прочитали осуду, задобовали су добози.

Но то је била непотребна предострожност. Никакве уобичајене грдне против власти тада није било.

— Умрли су необично спокојно. Поклонили се крсту, и предали се рукама целатовим. Једино један, баш најмлађи, Сијутин, што рече: „Ваш сад би се хтело живети, а мора се мрети.“ Сами су и на губилиште изашли и стали на даску.

Једино старац, који се испочетка куражио почео је сваким часом све више и више падати духом.

Њега су морали скоро изнети на ешафот. Од ужаса њему су обамрле и ноге и руке.

Пред казном је тражио вотке.

— Но, па јесте ли му дали?

— Не, зар је могуће? После по ноћи причестио се, а у пет сати већ да пије вотку, — не иде.

Казна је трајала дуго. Један од спроводника пао је за време њено у несвест. Многи од осуђеника, који су били доведени да присуствују казни, нису могли издржати, већ су одлазили.

Та последња казна на Сахалину извршена је у дворишту александровског казамата.

А уобичајеним местом за смртне казне била је, сад испражњена и порушена, Војводска тамница, међу станицама Александровском и Дује.

Вешала су намештана на сред дворишта.

Изгонили су из казамата по стотину осуђеника да присуствују казни, а ако је био осуђени на казну из Александровског казамата, то су догонили и отуда још двадесет и пет људи.

Војводска тамница, била је у једној вртаци, и са брегова видело се као на длану све шта се ради на дворишту казаматском.

На тим брдељацима су се намештали у зору насељеници из Александровска и „гледали како вешају.“

И тај амфитеатар препуњен гледаоцима и те даске под вешалима, — све је то чинило те је Војводска тамница личила на какво чудовишно позориште, где су се давале страховите трагедије.

Од многих сам гледалаца слушао подробности трагедија, које су се одигравале на даскама Војводског казамата, но разуме се, да најдрагоценије, најинтересантније, најтачније појединости могао ми је саопштити једино човек који је био ближе свију ка осуђеницима, који је присуствовао при њиховим заиста последњим тренуцима, — стари сахалински целат Комљев.

Он је обесио на Сахалину тринаест људи, њих десет у Војводској тамници.

Прва жртва његова био је робијаш Кучерјавски, осуђен на смрт што је обратио управника Александровског казамата Шишкова.

Кучерјавски се бојао казне, но није и смрти.

— На ноћ, у очи смрти, он се некако дочепа ножа и пресече себи артерије.

Полетели за доктора, и док наместили завој и повратили к себи Кучерјавског дошао и час да се „изводи.“

Кучерјавски је умро смело и дрско.

Он је сам скинуо завој, којим му је било завијено грло.

И за сво време викао је осуђеницима да следују његовом примеру.

Узалуд је ударао добоз. Речи Кучерјавског чуле су се и поред лупе добоза.

ударале су ме по лицу гранчице, љуљане слабом вечерњим поветарцем.

На један метар испод прозора пружала се једна дебела грана, која је, ударајући у зид, направила лакат и ишла даље по ред зида.

Све ово ја у први мах учухах некакo без каквих нарочитих намера, али кад опет погледах у осветљени прозор наше старе служавке, мени сини мисао: да ли би се трешњом могла спустити у воћњак, а одатле бих лако дошла до њене куће.

Прихваћена од ње, ја бих лако могла побећи из ове вароши, па отуд из далека тражити заштите власти и освету за смрт мога стрица.

Жудња да бежим из ове куће беше толико голема, а мисао да се низ трешњу спустим тако примамљива, да ја озбиљно почех разгледати: да ли не ћу у соби наћи какав год предмет, који би ми помогао, да ову жељу остварим.

И колико беше радости, кад у углу собе приметих собњу гимнастику, где беше ужарије за 3—4 метра дужине.

Каква срећа, какав божји дар!!

Боже избави ме. Боже дај ми снаге да побегнем одавде, те да се казне отровници и зликовци.

Пошена овом намером, ја брзо и чврсто повезах конопце једно за друго, па онда за једну барну, која је тамав захватила цео прозор и дошла као поручена.

Кад сам са овим била готова, и уверила се, да ће ми конопац угодно послужити да се спустим не само до прве дебље гране, него чак и до половине трешње, ја покупим све важније своје ствари, нарочито накит, који је имао да ми пружи средства да што пре одем из ове вароши, па се провукох кроз прозор, и почех се спуштати.

Већ код трећег метра, од прилике, ја сам дошла до једне дебеле гране, којом сам могла угодно доћи до самога стабла трешње, па зато ту напустих уже и прихватих се гране.

За неколико минути, ја сам већ била на земљи.

Тај моменат беше за мене и моменат радости и страха.

Радовала сам се што ћу се опростити куће, а страховала сам од помисли куда ћу сада.

Први је корак, у осталом, имао да ме одведе право нашој старој служавци, а одатле Бог ће ми показати даље путеве.

Тако умирена, ја појурих право ономе крају воћњака, који се наслањао на празну пољану, преко које се одлазило кући наше служавке

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ЖЕНИЈАЛНИ ПОЛИЦАЈАЦ

Louis Jacolhot

I. Нестале!!

(НАСТАВАК)

Одавно Језуити тргују по целој свету с помоћу световних кућа, којима они дају новац испод руке. Владика хелиополски,

умнији од Преторијанаца католицизма, био је пронашао средство, да се ослободи посредништва, и да створи од сваке своје заједнице индо-кинске трговачку кућу, која ради јавно; од сваког свога мисионера агента који отворено прикупља робу тако, да његови противници, Језуити и Стране — Мисије, нису могли ни на који начин постићи да двор римски забрани ову малу трговину.

Ево, на који је начин овај вешти човек радио.

У једном рапорту, врло кратком и збијеном, Његовој Светлости (ова збијеност у главном је и учинила да се рапорт прочита пре него што би био послат свештеничкој комисији, којој је било у дужности да о њему реферирше прелату утврдив најпре: да су северни Кинези, то јест више од сто милијуна људи, лишени евангелске светлости, тегабан положај за хришћанство, који ће ред отаца Светога Духа на скоро променути... излагао је, у осталом, да су поменути Кинези налазе у најцрњој беди услед злоупотребе управника и гувернера провинције. г. Пасторе узимаше на се да им притекне у помоћ обилато, не новчаном помоћу, која би могла бити злоупотребљена, него дајући тим јадницима одела и сваковрсне намирнице потребне животу, а овако ће се доиста постићи, додаје препредени светац, да се преведе у нову веру читава гомила ових бедника.

Огромне трошкове које ће ова ствар изискивати, француско племство, одушевљено за ово дело, даће обилно многобројним милостињама.

На овај начин представљена ствар доби високо одобрење, а то се и тражило; и после непуне године дана, око педесет отаца Св. Духа, размилев се, све два и два, од Ју-Нана и Северног Чанг-Сија па до граница руско-кинских, беху основали двадесет и пет кућа за транпу. спојив све са главним седиштем у Кантону, камо се је прикупљала роба слата из унутрашњости, да се одатле разнесе на тргове европске.

Јасно је да су многобројне намирнице, намењене за помоћ Кинезима, биле им давате у размену за чај, свиду, памук и друге егзотичне производе, који су добијали троструку вредност на великим западним индустријским и трговачким местима и, најзад, се зарађени новац од разних европских држава гомилао у благајне у Пасију.

И већ у другој години ове установе имаовина беше пребацила милион.

Да би обезбедио положај, који су му противници потајно подривали, владика хелиополски отиде до Рима и положи пред ноге папи, у име новчића светога Петра, скромну сумицу од пет стотина хиљада динара, обвезав се, да ће ју удвојити друге године. Од овог тренутка он постаде јак као земља. Како ред Светих отаца није био признат од државе, па ако би наступио случај да власт нареди да се ред растури, он, пророчном досетљивошћу, употреби ову zgodну прилику, те у Риму, под окриљем Ватикана, оснује филијал, који би могао заменити разорену кућу на двадесет и четири сата после одлуке о укинућу реда:

У осталом ред је пословао у тишини. Лена зграда, подугнута у сред једнога парка, опасана високим зидовима, прво-свештеника, једанаест отаца и пет брата, број који се није смео прећи — који привидно живљаху у заједници, у једном циљу да се посвете науком, размишљањем и молитвом.

У ствари они су проводили живот готово светски, јако се ширили по салонима леве обале неподвргнути никаквом другом пропису сем општем заједничком животу и дужности да, наизменце, иду у Каитон — главно седиште њихова пословања — и тамо настојавају по три године. Носили су одело веома господствено!... Мантија и огртач од загасите плаве чохе, опшивено љубичастом испуском, округао мек шешир са малим равним ободом тамне боје, јака од кошуље права, вишља од мантије за два сантиметра, без каквих украса на прсима, чарапе од црне свиле а обућа од жареће коже са сребрним пуцадима! Кад још додам да су чланови овога верскога удружења имали овлашћења, да носе косу у пола дугу и да су је јако неговали; да су долазили и враћали се кад је ко хтео, примали разнолике позиве на гозбе и забаве, облачили вечером грађанско одело, ишли у позориште и одавали којекаквим неприличним лудоријама, неуписујући себи то у грешке... јасно ће бити да је преосвећеном господину хелиополском био једини циљ, да оживи једну од оних заједница назване под старом владавином „племенити редови“.

Сваки отац морао је, улазећи, унети своје имање, управо своје приходе, јер је остајао и даље сопствеником својих добара и по својој вољи њима управљао. На овај их начин влада не би могла напастити ни у ком случају сем да злоупотреби власт, јер ни један закон није брањено грађанима Француским да се удружују, да живе у заједници. Нису просили као капуцини, нису проповедали као доминикани, живели су једино од својих прихода, не тражећи ни од кога ништа. Њихова капела, саграђена у средини зграде где они становаху, није се разликовала никаквим спољним знаком, она није била јавна, и ако свако јутро једно дваестак племенитих покајница, у свили и чипкама, долажаху једне за другима и одстојаху службу њихова духовна учитеља. У капелу се улазило једино малим вратима звонећи на потајном звонцу и врата би се одмах затворила за њима и нико не би могао у овоме ништа назрети сем мужева који су се, чинило се, лако помирили са овим. Ова капела, обогођена уметничким сликама, личила је више некаквој галерији слика, него ли религиозном уточишту, и толико избором предмета колико се њиховом разноликошћу, изазиваше пре поетичне сањарије и загревање љубави, него милосрђе и скрушеност.

Оцеви исповедаху у својим собама исто тако гиздаво украшеним као-но-ти соба какве љубазнице, и тобожње покајнице долажаху ту свакога часа преко дана и вечера и нико не би на њих обраћао пажњу, нити би се ко год овим посетама узнемиравао.

— Пречасни отац Ангеран? рекао би какав мелодичан гласић *брата* вратару.

— Он је у својој соби, сестро! одговорио би овај лицемерним гласом.

И лепа војвоткиња пошла би ходником десно или лево, испуњујући сводове тајанственим батом, заносљивим мирисима и оним сладострасним шумом хаљика, што прати сваки крок лепе жене.

Да ли да пођемо за њом?

Зашто не!

Тако ћемо боље разумети ону изреку старог епископа орлеанског силнога Дипаншупа, одговарајући папи на ово:

— Лепо, шта ви мислите о новооснованој заједници пречаснога господина хелиополиског?

— Пхи!

— Али, опет, опет!...

— Незгодно ми је о томе зборити... Ваша Светлости! То је кућа где се не примају људи!

Међу тим војвоткиња граби узаним стубама, застртим њилимом, добро јој познате, знајући да неће никога на њима сусрести, јер је *хелија* сваког оца имала засебне степене.

Ваља нам рећи шта све има у овим хелијама. У свакој је хелији господствено купатило са лепом кадом од белог мрамора, угоднија за двоје него ли широка столица Алфреда де Мисета.

Све славине готове су да пуне по вољи воду топлу или хладну, и на једном сточићу, украшеним високим огледалом у коме се огледају слике купача, налази се читаво слагалиште стакла, сунђера и меких четкица за дотеривање после пријатних тушева.

У истом купатилу налази се постеља за одмарање широка колико и дуга, на којој се пречасни рахат може у двоје одмарати. Поред овог купатила нижу се дуж ходника, без узјамне везе, једна соба за спавање, једна за рад и салон све урешене правом париским гиздавошћу... И како треба све предвидети а ни један од ових племенитих лењиваца не жели да пати због империјалистичке корупције кад куће час народне правде, то се у једноме углу собе за спавање налази орман од кедровине, који привидно само служи за рубље пречаснога... Али притиснете ли на дну једну обичну дрвену шишку, сва унутрашњост ормана утоне у вид, а пред вас се појаве воденичарске степенце које воде право у подземни спрат, саграђен шест метара, од прилике, испод правога подземнога спрата и он нема никакве видне знаке везе са спољашњошћу.

Свако одећење заједнице, скројено је на исти начин и у главном како горе тако и под земљом, тако да оци, захваљујући изобиљу спремлених сваковрсних намирница, могу, у случају потребе, за тренутак ока ишчезнути доле а тамо живети месецима, а да нико и не посумња, скривени од свакога ока!

Одатле, нека врста подземнога одводника, удешен на исти тајанствени начин, иде од подземнога спрата под парк јед-

номе бунару, дубоком четрдесет метара и и избија напоље изнад највишег нивоа воде. Помоћу једне покретне зидарске направе, опточене гвожђем, која се у месту окренути око себе може, и једнога ланца, лако је искочити на површину... На тај начин, било да се, случајно, дани затвора отегну прекомерно, било да оци Светоге Духа имају каквога разлога да испусте кога од својих, ништа им лакше није него се послужити овом мајсторијом.

Архитекта, који је саградио целу ову грађевину био је један од оцева, а зидари њени једна дружина Ирландцаца најмњени за овај посао а затим враћени у отаџбину.

У сред Париза, дакле, батисала је једна шака људи, који беху пронашли изум под обликом вере, да се ставе изван закона, да другим људима оставе бригу за живот, а оне одатле да црпе само благодатање, и хвала буди њиховим везама и њиховом новцу да задобију ону потајну моћ, која је била тако голема, да су од ње и најсилнији морали задрхтати!...

Толико су далеко они отерали у предвиђању да се заштите оваком позадицом од неминовне буње, коју свако очекиваше већ као плату за погажену част, образ и правду.

Пет до шест брата, примљених у заједницу да врше унутарњу и спољну службу, беху брижљиво одабрани и, добив своју одређеност, шиљани су у филијале на крајњем истоку... Њима још нису повераване никакве тајне самога реда...

Једанаест свештеника, помагача, били су довољни преосвећеном господину хелиополиском да управља свима одредима овог огромног трговачког удружења. Двојица од њих вршили би поредом дужност секретара, а све што се тицало књиговодства и пословања, било је усредсређено у трговачком седишту, т. ј. у Кантону.

Остали оци, који би били на расположењу, живели би потпуно по својој вољи, онако као што напред рекох већ, дајући рачуна Преосвећеном о своме раду само у толико, колико се буде тицало заједнице или неке нарочито поверљиве мисије. Остатак свога времена трошили су на своје световне дужности и на дочекивање лепих покајница, које им беху повериле управу над својом савести.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

„Прошле зиме око Божића, побеснило је цето председника наше општине, па је у томе стању ујело двојицу, те су морали ићи у завод на лечење.

Један од њих доставио је полициској власти, да је цето било председничко, па га он није хтео на време убити, пити известити полициску власт, те је полициска власт узела председника на одговор и казнила по тач. 2. §. 332. кривичнога закона.

Председник је изјавио жалбу против осуде, налазећи, да он не може бити кажњен по кривичном закону, јер, вели, он за овај случај може одговарати само административно-дисциплински по закону о општинама, пошто је пропустио да изврши једну од оних дужности, које је као председник требао да врши, без обзира на то, што је цето било његово.

Моли се уредништво да изволи изнети своје мишљење по овоме.”

— На ово питање одговарамо:

У овоме случају погрешно је применила закон и полициска власт, а погрешно се позива и председник на закон о општинама.

Полициска власт погрешила је зато, што је своју пресуду наслонила на тач. 2. §. 332. кр. закона, који је укинут законом „о заштити од сточних зараза у опште, и о мерама за угушивање тих зараза,” још 30. марта 1881 год., а председник грешни, што налази да је ово пропуштена дужност, која се казни по закону о општинама.

Јер, и ако би се могло узети, да се он јавља, у овом случају, у двојубој улози — приватна човека и председника, ипак је овде случај §. 34. поменутог закона о заштити од сточних зараза, који се казни по §. 42. истог закона затвором до два месеца или новчано до 300 динара, а никако случај дисциплинске одговорности по закону о општинама, кад је специјалан закон ово друкчије регулисао.

II.

„Павле Ђурђевић, подигао је у селу Н.дину, једну зграду, па ту отпочео механисати, ма да нема механиског ни личног права.

На доставу другог механиције из истог села, да он бесправно ради механиску радњу, општинска власт узела га је на одговор и по §. 373. кр. закона забрањила му даљи рад.

Како Павле није хтео да послуша забрану, општинске власти, већ и даље механисао, то га је општински суд казнио по §. 373 кривич. закона са 50 динара новчане казне, у корист општинске касе.

Против ове пресуде Павле се жалио средској власти, али она је пресуду одобрила, и сада Павле треба да престане са механисањем, али он не ће, већ изјављује жалбу начелству.

Како је, међутим, у овом међувремену између осуде и жалбе, ступила у живот измена §. 15 и 16. полиц. уредбе, по којој се жалбе шаљу Првостепену Суду, то је начелство послало акта суду, а он их опет враћа патраг, јер је, вели, пресуда постала извршном, пошто је у своје време разматрана од стране средске власти, као надлежне, и одобрена.

Како је цела ова ствар некако зашкљана, то се моли уредништво да изволи изнети своје мишљење: да ли су све власти правилно радиле у овоме случају?”

— На ово питање одговарамо:

Ни једна власт у овом случају није правилно радила.

Тако, општински суд није правилно радио зато, што је узео у извиђање једну кривицу, за коју он није надлежан, јер се бесправно механисање не кажњава и не забрањује по §. 373 кривичног закона, који је укинут §. 32. поменутог уредбе механиске, од 1864. године, већ по §. 11. и 22. поменутог механиске уредбе, а по овој, пак, уредби општински суд не може да суди, јер му на то не даје права ни она

нити пак чл. 94. т. б. зак. о општинама, нити §. 4. а полиц. уредбе.

Среска власт погрешила је, што је одобрила једну пресуду, донесену од ненадлежне власти, а начелство и Првостепени Суд, погрешили су опет, што су нашли да је пресуда постала извршном, јер пресуде по уредби механичкој подлеже разматрању виших власти по устројству централне управе, и нису извршне све докле и последња инстанца не донесе своју одлуку.

Како смо из овога и оног питања под I приметили, да власти наслањају своје одлуке и на оне одредбе из кривичног закона, које су одавно укинуге другим законима, али при прештампивању кривичног закона случајно нису избачене, то унуђујемо свакога да прочита чланак, штампан у 1902. год. у «Полицијском Гласнику» под насловом: «Прештампивање закона,» из кога ће видети, које су одредбе у кривичном законнику неважеће.

Како се, међутим, сада штампа нов кривични законик, желети је да се из њега избаци све оне одредбе, које сада не важе, како не би чиниле овакву пометњу.

III.

Суд општине влашко-долске, службеним актом својим представља, како је Павле подигао тужбу против Јована, и тражи да му овај врати 380 динара, колико је погрешно наплатила пореска власт на име пореза за имање, које је Јован од Павла купио, али исто није на себе пренео, па пита: да ли ће се ово питање расправити по грађ. закону, с обзиром на надлежност предвиђену грађанским судским поступком, или по закону о порезу?

— На ово питање одговарамо:

Ако је продаја овога имања била по танији, потврђеној судом, онда је на пореској власти лежала дужност, да овај пренос сама изврши по књигама, па се онда никако не би могло догодити, да се од продавца погрешно наплаћује порез и за наступајуће године.

И, ако пореска власт није извршила ову дужност на време, а међутим, наплаћивала порез и даље од продавца, он нека се обрати њој и тражи повраћај погрешно наплаћеног пореза, и она ће то учинити, а дуговани порез наплатиће од купца, као правог дужника.

Ако ли је, пак, продаја била путем уговора или чак у опште без каквог писмена, којим би питање о порезу било регулисано, онда треба то сматрати као обичан грађански спор, и регулисати га по грађ. закону и грађ. суд. поступку, с обзиром на вредност а по томе и на надлежност.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Непознати крадљивци, извршили су ноћу између 25 и 26 ов. м-ца, опасну крађу Михаилу Обреновићу, трговцу из Г. Милановца и однели су му: један златан женски сахат, са златним ланцем који на средини има дугме са једним бисерним зрнцием, око кога су ситни дијаманти. Сахат је златан ремонтар, са 3 капка без украса, у вредности 480 дин. Поред овога

крадљивци су однели два резервна кључа од касе штеднионичке и то један већи под Бр. 3911, који отвара горњу и доњу браву с поља, а мањи од трезора под Бр. 3911. Пете ноћи лопови су извршили опасну крађу и Браниславу Лугумерском, адвокату из Г. Милановца, и однели му: један златан женски ланац кратак, дужине 30—35 с.м., масиван, плетен, више изгледа као мушки, у вредности 90 дин.; и један црни кожни новчаник, са 3 преграде у коме је ланац стајао. Позивају се све полициске власти, да крадљивце најживље потраже и нађене спроведу начелству округа рудничког, с позивом на Бр. 3031. УБр. 14.520.

Љубомиру Јовановићу, деловођи општине велико-плавске украђена је, ноћу између 22 и 23 ов. м-ца, једна кобила, лаке отворено-доратасте, стара 8—9 год., висока преко 160 с.м., у задњу леву ногу путаста, са жигом «О.» Скреће се пажња свима полициским властима на ову покрађу.

Милутин Урошевић, трговачки помоћник, ноћу између 15. и 16. ов. м-ца, у договору са Светиславом Ђорђевићем, трговачким помоћником, извршио је крађу иберциера и у њему 50 динара у српским новчаницама и једну заложницу београдске банке на име Јована Николића, трговца из Смедерева — Милосаву Николићу, тргов. помоћнику. Милутин је по извршеном делу побегао, и није се могао пронаћи ни до данас. Милутин има 18 год., раста је малог, у опште је приномањаст. Позивају се све полициске власти, да Милутина најживље потраже и нађеног спроведу Управи града Београда с позивом на Бр. 13.827.

Стеван Ризић, из Крушевице, среза нишког и **Радојко Арсенијевић**, из М. Поповића, среза космајског, слободњаци осуђенички, побегли су 23. ов. м-ца у јутру са рада из Добричева. Стеван је стар 25 год., раста је средњег, плав без браде и бркова, дугих образа. Радојко је стар 25 год., раста је малог, приномањаст, у одећу осуђеничком. Позивају се све полициске власти, да Стевана и Радоја најживље потраже и нађене спроведу начелству округа моравског, с позивом на Бр. 5210. УБр. 11252.

Ноћу, између 22—23 ов. м-ца, четири наоружана зликовца напали су на кућу Љубомира Г. Јанковића, земљоделца из Вировца, ср. колубарског, округа ваљевског, и том приликом, после злостављања и мучења са усијаним ватрањем Љубомира и жене му, изнудили и однели: 1000 динара у новчаницама од по 10 динара, 15 ₰, 240 дин. у никлу, једну златну рупцу и један сребрн сахат. По опису нападнутих, један од зликоваца био је веома висок, двојица су средњег, скоро вишег стаса, а један је омазен. Сва четворица одевена су били као хајдуци: на глави високи, црвени фесови са дугачким киткама, фермени и дугачке чакшире, на ногама опанци. Највиши међу њима, поред овога, носио је још и мекинтош. Судићи по изгледу, зликовци су били испод 30 год., старости, добро развијени и црноманасти. Троица од њих, били су наоружани кратким пушкама и револверима, а четврти је имао само револвер. Начелник срески депешом Бр. 5573, моли све полициске власти, да за овим зликовцима најживље трагају и о резултату њега известе УБр. 14.329.

Жансен, Пол-Леон-Феликс-Клеман-Станислав, бив. секретар колонијално-инду-

стријског друштва у Бриселу и Крипланд, Леон-Рене-Аделсон, бив. чиновник истог друштва, решењем првостепеног суда у Бриселу, стављени су под кривичну истрагу и у притвор због проневере друштвене имовине у

суми од 130.000 динара. Жансен је рођен у Рамаеху (Египат) 13. марта 1875., висок је 1.80 с.м., сувоњав, приномањаст, лица дугуљастог, бркова малих, црних, говори француски

и енглески. Крипланд је рођен 23. новембра 1876 год., у Гану, висок је 1 м. 66, обично је развијен, косе плаве, бркова густих, лица округла, говори француски и фламански. Скреће се пажња свима полициским властима на ове дефрауданте, које, у случају проналаска, треба ухватити и притворити па о томе одмах управу известити.

ТРАЖИ СЕ

Недељка Јаредића, из Гајтана, среза јабланичког, тражи начелство округа врањског, актом од 12. априла ове год. Бр. 4953. Нађеног Недељка треба упутити начел. окр. врањског, с позивом на Бр. 4953. УБр. 13.910.

Код **Аранђела Николића**, из Чачка, налази се једна мангуп кобила, лаке алатасте, цветаста, стара 5—6 год., висока 150 с.м., без особитих знакова. Позивају се све полициске власти, да сопственика потраже и нађеног упуте начел. окр. чачанског, с позивом на Бр. 4464 УБр. 14.216.